

чних правил. Для студентів, які захоплюються музикою та прагнуть вивчити іноземну мову, існує сайт <http://www.efmf.ru>. Для того, щоб зробити вивчення іноземної мови цікавішим, можна використати такі сайти, як: <http://www.free-english.com>, <http://english4u.dp.ua>, <http://www.native-english.ru>. Використовуючи дані сайти, студент зможе вдосконалити знання з іноземної мови за допомогою ігор, анекдотів та коміксів.

Слід зазначити, що Інтернет може й повинен використовуватися не тільки пасивно, але й активно. Студенти можуть спробувати себе в ролі не лише споживачів, а й постачальників інформації. Сайт The young voices of the world — відкритий форум, що представляє собою певне видавництво, де бажаючі можуть опублікувати свої роботи. Всі роботи супроводжуються електронною адресою [3, 17].

Отже, ми бачимо, що використання навчальних інтернет-сайтів — це досить ефективний та доцільний засіб у навчанні студентів англійської мови, спрямований на розвиток комунікативних здібностей студентів. Крім цього, такий метод дозволяє відійти від традиційних форм навчання й підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності студентів, оптимізувати засвоєння мовних структур та граматичних правил, а також подолати монотонність занять при формуванні мовленнєвої та комунікативної компетенції студентів при навчанні іноземної мови зокрема, англійської.

ЛІТЕРАТУРА

1. Радецька С. В. Методика навчання майбутніх економістів професійно спрямованого читання англійською мовою з використанням комп'ютера: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.02. / Київ. нац. лінгв. ун-т. — К., 2005. — 20 с.
2. Палій О. А. Комплексне використання технічних засобів навчання для формування німецькомовної граматичної компетенції студентів (на базі англійської мови): Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Київ. нац. лінгв. ун-т. — К., 2002. — 20 с.
3. Полат Е. С. Інтернет на уроках іноземного мови. // ИЯШ. 2001. — №2. — С. 14–19.
4. Титова С. В. Ресурси и службы Интернета в преподавании иностранных языков. — М.: Изд-во МГУ, 2003.— 268 с.

Макс ФАРТУХОВ

ПРОГРАМУВАННЯ ЯК ОДИН З МЕТОДИЧНИХ ПРИЙОМІВ ОВОЛОДІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

У статті розглядаються загальні принципи використання програмування в методиці вивчення англійської мови, окреслюються методи, програмне забезпечення для ефективного вивчення англійської мови студентами факультетів іноземної філології вищих навчальних закладів.

Комп'ютери, як відомо, використовують сьогодні практично в усіх галузях суспільного життя. Тому вміння працювати, використовуючи знання сучасних інформаційних технологій, розглядаються у нашій державі як обов'язкові та необхідні для кожного спеціаліста. Саме з цієї причини заслуговує уваги проблема підготовки майбутніх фахівців, які б володіли комп'ютерними знаннями і вміли застосовувати їх у своїй професійній діяльності; адже вищі заклади освіти готують випускників ХХІ століття, в якому стрімко розвиваються інформаційні технології; з кожним днем зростають їхні можливості, розробляються удосконалені та нові зразки як програмного, так і технічного забезпечення. Тому й можливості використання цих технологій у навчальному процесі, на нашу думку, є невичерпними.

Дані білінгвістичного дослідження мови і стилю англійської наукової і технічної літератури виявили проблему серйозної небезпеки перенесення методики викладання розмовної мови і читання художньої літератури на процес вивчення і перекладу науково-технічної літератури [5; 18].

В першу чергу це стосується «частотних» слів, «частотних» граматичних форм і «безперекладного читання».

Відомо, що при викладанні іноземних мов велика увага приділяється засвоєнню і закріпленню студентами «частотних» слів, тобто слів, які найчастіше повторюються в розмовній мові і в художній літературі.

У зв'язку з цим на кафедрах іноземних мов проводиться велика робота емпіричного і статистичного визначення частотності слів і складання численних словників-мінімумів різних типів.

У результаті подібної цілеспрямованості методики студенти отримують можливість оволодіти певною кількістю слів з їхніми значеннями, які найчастіше зустрічаються. Це дає їм змогу розуміти загальний зміст середнього за складністю художнього або газетного тексту і говорити на певні теми.

На жаль, при читанні і розумінні науково-технічної літератури добре знання слів зі словників-мінімумів не гарантує розуміння науково-технічного тексту, оскільки слова не викликають ніяких труднощів при перекладі. Навпаки, міцні знання значень слів, які наводяться в словниках-мінімумах, становлять певну небезпеку при перекладі наукової і технічної літератури, оскільки знижують можливості того, хто перекладає, реагувати на багатозначність, словосполучення і фразеологічні одиниці. Наприклад, твердо знаючи значення слова **flag** — прапор, стяг, флагман і т. д. за словниками-мінімумами, студент зазвичай не уявляє, що воно може мати значення **підкоманда** в контексті коду програмування. Добре засвоївши із словників-мінімумів значення слова **rather** — «швидше» і **than** — «ніж», студент перекладає речення *We obtained monomolecular rather than bimolecular compounds* наступним чином: «Ми отримали мономолекулярні з'єднання швидше, ніж бімолекулярні з'єднання». Хоча в оригіналі малося на увазі не те, що автори спочатку отримали мономолекулярні, а потім — бімолекулярні з'єднання, а те, що вони отримали мономолекулярні з'єднання, а не бімолекулярні. Вміння точно і адекватно розуміти наукову і технічну інформацію не може бути забезпечене оволодінням «частотними» словами, зафіксованими в словниках-мінімумах. При введенні і закріпленні лексичного матеріалу необхідно наполегливо звільнювати студентів від примітивного шкільного сприйняття «частотних» слів як однозначних одиниць і привчати їх розуміти різні значення слів і словосполучень, характерних для наукової і технічної літератури.

Одним з методичних прийомів ефективного оволодіння англійською мовою можна вважати принцип поєднання теоретичного введення нової лексики з практичним написанням програмного коду за допомогою комп'ютера, використовуючи певне інтегроване середовище розробки програмного забезпечення (IDE — integration development environment), або простіший редактор-інтерпретатор команд, який не потребує процесу компіляції.

Спроба застосувати програмування в методиці вивчення англійської мови є досить незвичною і новою. Проаналізувавши один з найбільших банків даних захищених дисертацій в Україні (www.uathesis.com), нам не вдалося знайти наукових розробок з означеної тематики і на даному етапі дослідження такі розробки нам не відомі.

Метою цієї статті — привернути увагу до даної проблематики вивчення англійської мови у вищих навчальних закладах.

Методика вивчення англійської мови в основному орієнтована на педагогічну тематику з деяким тяжінням до лексики художньої літератури та суспільно-політичної. Звичайно, такий обсяг лексики недостатній для фахівця викладання англійської мови у вищому навчальному закладі. Тому принциповим може бути використання програмування в методиці вивчення англійської мови для розширення лексичного запасу студента і викладача. Таким чином зростає інформаційна компетентність як з точки зору оволодіння програмним забезпеченням, так і лінгвістична компетентність у сфері інформаційних технологій. У провідних мовах програмування, таких, як C, C++, C#, Java, Visual Basic, що використовуються для розробки комерційних продуктів професійного рівня, домінуючу роль відіграє англійська мова [6]. Для кожної з цих мов програмування характерними є елементи синтаксису, ключових слів, ідіоматичних конструкцій, класів, словника, пріоритетності вживання операторів та зарезервованих слів. Аналогія з іноземною мовою простежується у всіх аспектах програмування. Екстраполюючи властивість людської діяльності застосовувати мову як засіб при розв'язанні поставлених завдань на мову програмування як засобу розв'язання технічної проблеми або сукупності проблем, вважаємо можливим застосування програмування як одного з методичних прийомів вивчення англійської мови.

Зв'язок графічних та лексичних елементів мови програмування, сприйняття візуальної та вербальної інформації розширюють когнітивну здатність студентів конкретизувати абстрактну

лексичну інформацію при її подачі в графічній формі і у вигляді програмного коду. Наприклад, застосування пакетів векторної графіки (CorelDraw, Flash) в Уманській міській гімназії показало, що учні мають високий рівень мотивованості при вивченні англійської мови та проявляють великий інтерес до програмування.

Серед великого розмаїття мов програмування корисним у вивченні англійської мови може бути мова з великим інформаційним навантаженням та багатим синтаксисом і широкими можливостями для графічного відтворення інформації. В якості однієї з альтернатив може виступати мова MEL — Maya Embedded Language (прикладна мова програмування графічної системи Maya) [1, 6]. Її синтаксис налічує 1224 команди, в кожній з яких існує ще кілька підкоманд.

Мова MEL не потребує складних параметрів налаштування, оскільки це мова, яка інтерпретується, а не компілюється. [2, 31–33] Складні мови програмування, такі як C, C++, C#, Java, Visual Basic, потребують, крім знання власне мови ще й детальної інформації про роботу IDE (Integrated development environment — інтегроване середовище розробки програм) [2, 32].

Переважно професійне програмне забезпечення комп'ютера має англійськомовний інтерфейс. Життя вимагає, щоб вже на початковій стадії навчання учні чітко усвідомлювали необхідність глибокого вивчення англійської мови. Для цього вчителю потрібно щодня підвищувати свій професійний рівень. Ще із студентської лави він повинен тісно прилучитися до оволодіння комп'ютерними технологіями та програмуванням. На жаль, сьогодні більшість учнів шкіл та навіть і студентів України проводять свій час за оволодінням «Counter Strike», «Unreal Tournament» та ін. ігор.

Наявна методика оперує, здебільшого, загальними термінами. Вивчаючи спеціальну термінологію, і вивчаючи її разом з роботою програми, відбувається глибше проникнення в суть поняття, що сприяє засвоєнню терміна не на механічному, поверхневому рівні, а на рівні повного усвідомлення. Наприклад, що можна сказати про термін house? Мабуть, у кожному підручнику граматики і методики є це слово. Ми живемо і бачимо будинки щодня. А що можна сказати про термін rendering? Це залежить від того, в якому контексті знаходиться це слово. Візьmemo це слово в значенні «візуалізація». Навіть якщо дати тлумачення цього комп'ютерного терміна, зрозуміти його суть без певної технічної передмови досить нелегко:

Rendering involves a large number of complex calculations which can keep your computer busy for a long time. Rendering pulls data together from every sub-system within 3D applications and interprets its own data relevant to tessellation, texture mapping, shading, clipping, and lighting [7].

При програмуванні ж студент буде мати змогу запустити код на виконання і побачити дію коду: `renderWindowRender redoPreviousRender renderView;`

зображення до візуалізації

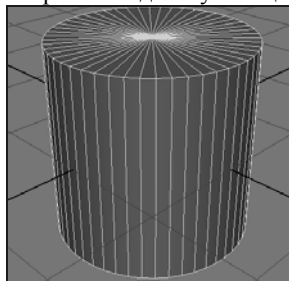

Рис. 1

зображення після візуалізації

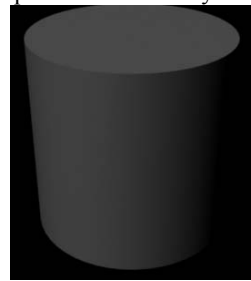

Рис. 2

На рисунках 3, 4 подані зразки візуалізації дещо складніших об'єктів:

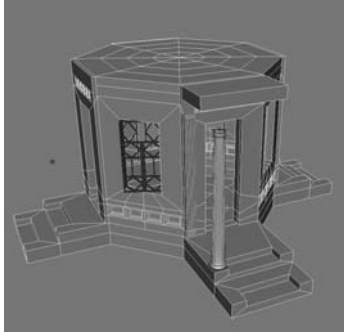

Рис. 3

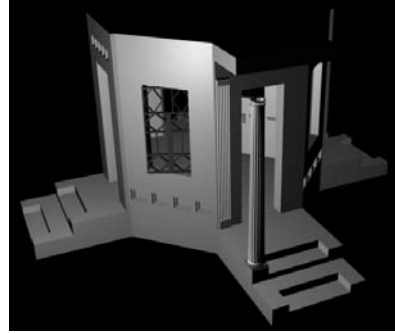

Рис. 4

Застосування складних професійних графічних редакторів при викладанні англійської мови (за умови, що при інсталяції для інтерфейсу обрана англійська мова) дає змогу отримати величезну кількість технічної інформації англійською мовою.

При візуалізації ми використовували пакет 3D графіки Autodesk Maya 2008. Але можливі й інші варіанти: 3Ds Max, Softimage XSI, Softimage 3D, Newtek LightWave3D, Cinema 4D та інші.

Програма Maya за аналізом багатьох експертів є однією з найскладніших програм для створення тривимірних об'єктів, анімації та телевізійних спецефектів, повний пакет якої застосовується в багатьох сферах діяльності людини: в телевізійних шоу та рекламі, комп'ютерному дизайні, поліграфії, при програмуванні комп'ютерних ігор, у веб-дизайні, моделюванні технічних об'єктів в автомобільних корпораціях та інших компаніях, які займаються промисловим дизайном, створенні спеціальних ефектів для кінематографа та ін.[4, 29] Електронна допомога програми складає понад 10 000 сторінок технічного тексту англійською мовою, що може значно розширити словниковий запас майбутнього фахівця англійської мови.

В Україні *широке* використання інформаційних технологій у навчальному процесі, окрім уроків інформатики, почалося 6–7 років тому, коли поняття «освіта і технології», «інформаційні технології», «використання Інтернету», «CD-ROM», «on-line databases», «бази даних» були абсолютно далекими словами для такої сфери нашого суспільства, як освіта. Мало хто мав змогу використовувати інформацію з Інтернету на уроках. Але за останні роки наше суспільство, незважаючи на економічні труднощі, зробило ривок уперед.

Нова урядова програма реорганізації освіти, курс на інформаційний прорив, розпорядження Уряду від 15 серпня 2007 №653-р стосовно виконання завдань, окреслених у Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні», передбачають високий рівень технічної підготовки як викладача, так і студента.

Теоретичні положення, висновки та методичні рекомендації можуть використовуватися учителями у процесі викладання англійської мови, комп'ютерної графіки та програмування, методистами, психологами, викладачами для розвитку творчого і образного мислення студентів, для зацікавлення їх програмуванням, технічною англійською мовою в оволодінні комп'ютером.

Безперечно, використання нових інформаційних технологій у навчанні не заперечує традиційних технологій, але проблема адаптації людини у новому інформаційному середовищі змушує переглядати зміст традиційних технологій з частішим нахилом до вибору ефективніших методів і засобів надання освітніх послуг. У цьому випадку саме нові інформаційні технології стають головним засобом доступу до різних джерел інформації і формування мотивації до самостійного пошуку, обробки, сприйняття та використання цієї інформації, що є одним із найважливіших аспектів сучасного освітнього процесу у вищих закладах освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гоулд Девід А. Д. Полное руководство по программированию Maya. Подробное описание языка MEL и интерфейса C++ API/пер. с англ. — М.: КУДИЦ-ОБРАЗ, 2004. — 528 с.

2. Либерти Джесс. Освой самостоятельно С++ за 21 день, 4-е издание. Пер. с англ. — М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. — 832 с.
3. Марк Р. Уилкинс, Крис Казмиер. Мауа: программирование на MEL. Пер. с англ. — М.: КУДИЦ-ОБРАЗ, 2004. — 480 с.
4. М. Адамс, Э. Миллер, М. Симс Мауа 5. Для профессионалов. — СПб.: Питер, 2004. — 832 с.
5. Пумпянский А. Л. Чтение и перевод английской научной и технической литературы: Лексика, грамматика, фонетика, упражнения. — Мн.: ООО «Попурри», 1997. — 608 с.
6. Липман С., Лажойе Ж. Язык программирования С++. Вводный курс, 3-е изд. — СПб. — М.: Невский диалект. — ДМК Пресс, 2003. — 1104 с.
7. www.autodesk.com

Галина СТЕЦЕНКО

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІКІ-ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

У статті розглядається використання вікі-енциклопедії в навчально-виховному процесі. Представлені особливості функціонування системи вікі-енциклопедії та її педагогічний потенціал.

Постановка проблеми. Однією з особливостей роботи вчителя інформатики є те, що він один з перших повинен мати знання в галузі застосування нових інформаційних технологій, тому залучення майбутніх вчителів інформатики до такого освітнього простору, як веб-простір глобальної (наприклад, Інтернет) чи локальної мережі, виведе культуру викладання на якісно новий рівень та сприятиме розвитку і соціальній адаптації вчителя в умовах інформатизації суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема інформатизації освіти та впровадження нових інформаційних технологій присвячені праці Н. Р. Балик, В. Ю. Бикова, А. Ф. Верляня, Ю. В. Горошка, А. М. Гуржія, А. П. Єршова, М. І. Жалдака, Ю. О. Жука, І. С. Іваськіва, В. І. Клочка, С. О. Лещук, П. М. Маланюка, В. М. Монахова, Н. В. Морзе, В. П. Олексюка, С. А. Ракова, Ю. С. Рамського, В. Д. Руденка, О. В. Резіної, О. В. Співаковського, Ю. В. Триуса, Г. Ю. Цибко, М. І. Шкіля та інших.

Мета статті. Проаналізувати використання однієї з перспективних веб-технологій — систему вікі-енциклопедії, дослідити особливості її функціонування та обґрунтувати необхідність застосування цієї технології в навчально-виховному процесі.

У даний час існує ряд перспективних веб-технологій, за допомогою яких можна змістовно спілкуватись у веб-просторі, обговорювати значимі проблеми, обмінюватись досвідом та використовувати різноманітні освітні веб-ресурси. Однією з таких технологій є вікі-енциклопедія колективного авторства.

Вікі-енциклопедія — це сайт довідкового характеру, наповнення якого здійснюється спільними зусиллями великої кількості учасників. Сайт функціонує за спеціальною технологією, яка називається «вікі» (від гавайського «wiki-wiki» означає «швидко»). Використовуючи вікі-технологію, можна швидко, без будь-яких зусиль розміщувати різноманітні освітні веб-ресурси, обмінюватись думками, повторно використовувати розміщені веб-ресурси, створити потужне джерело освітніх веб-ресурсів на основі вкладу багатьох учасників [3].

Прикладом такого довідкового сайту є всім відома Вікіпедія (англ. Wikipedia) — відкрита багатомовна вікі-енциклопедія (рис. 1). Вона була створена 15 січня 2001 року як англomовний проект онлайн-енциклопедії, де будь-який користувач може редагувати існуючі статті і додавати власні. Проект набув популярності серед користувачів мережі і пізніше з'явилися розділи Вікіпедії іншими мовами, з українською включно (<http://uk.wikipedia.org>).